

Toelichting

Algemeen

In Nederland, maar ook wereldwijd, is er een uitbraak van het coronavirus (COVID-19), behorende tot de groep A van de infectieziektes. Ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid worden er maatregelen genomen om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan.

Op donderdag 12 maart 2020 heeft het kabinet besloten dat alle evenementen met meer dan honderd personen in heel Nederland worden afgelast. De minister voor Medische Zorg en Sport heeft mede namens de minister voor Justitie en Veiligheid een aanwijzing gegeven aan de (waarnemend) voorzitters van de veiligheidsregio's om hun bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid in te zetten om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan (kenmerk 1662578-203166-PG).

Op zondag 15 maart 2020 heeft het kabinet aanvullende maatregelen bekendgemaakt. Daarbij is de opdracht gegeven om met ingang van 15 maart 2020 om 18.00 uur eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessclubs, sauna's, seksinrichtingen en coffeeshops te sluiten. Uitgezonderd van deze opdracht zijn hotels, thuisbezorgde maaltijden en catering. Dit is een aanvulling op de maatregel om alle evenementen met meer dan honderd personen afgelast te houden en te verbieden, waaronder publieke locaties, zoals musea, concertzalen, theaters. De maatregelen gelden in elk geval tot en met 6 april 2020.

In verband met deze crisis heeft de waarnemend voorzitter van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) besloten om ten behoeve van de crisisbeheersing ingevolge artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's alle in dat artikel genoemde bevoegdheden van de tot de regio behorende burgemeesters over te nemen. Daartoe behoort ook de bevoegdheid om in geval van oproerige beweging, van andere ernstige wanordelijkheden of van rampen, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, algemeen verbindende voorschriften te geven die ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig zijn (artikel 176, eerste lid, Gemeentewet). In deze noodverordening is daarvan gebruik gemaakt om de genoemde maatregelen juridisch uit te werken.

Handelen in strijd met de voorschriften uit deze verordening is strafbaar gesteld in artikel 443 van het Wetboek van Strafrecht. Dit wordt bestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie. Ook kan de (waarnemend) voorzitter van de veiligheidsregio een last onder bestuursdwang of dwangsom opleggen (artikelen 125 van de Gemeentewet jo. artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's).

Deze verordening staat er niet aan in de weg dat de (waarnemend) voorzitter van de veiligheidsregio gebruik maakt van andere bevoegdheden om de verspreiding van COVID-19 te voorkomen, zoals de bevoegdheid tot het geven van voorschriften van technisch-hygiënische aard in artikel 47 van de Wet publieke gezondheid, bevoegdheden in de Wet openbare manifestaties en de bevoegdheid tot het geven van bevelen ter beperking van gevaar in artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet (in combinatie met artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's).

Artikelsgewijs

Artikel 2, eerste lid

Het eerste lid bevat het op donderdag 12 maart 2020 aangekondigde verbod op samenkomsten van meer dan honderd personen. Vanwege het risico dat besloten ligt in de samenkomst van grote groepen personen kent het verbod een ruime reikwijdte. Het gaat niet alleen om vergunde evenementen, maar ook om andere samenkomsten waar meer dan honderd personen bij elkaar komen. In de aanwijzing van de minister voor Medische Zorg en Sport wordt gesproken over musea, concertzalen, theaters en sportclubs en sportwedstrijden. Onder de definitie vallen ook markten waar meer dan honderd personen samenkomen. Het kan ook gaan om besloten samenkomsten van meer dan honderd deelnemers, zoals besloten (huwelijks)feesten in horeca of op bedrijventerreinen.

Het verbod heeft geen betrekking op de dagelijkse gang van zaken in het openbaar vervoer en in gebouwen en bijbehorende erven van onderwijsinstellingen, overheidsinstellingen en zorginstellingen.

Artikel 2, tweede lid

In het tweede lid zijn de maatregelen uitgewerkt die het kabinet op zondag 15 maart 2020 heeft bekendgemaakt. Ook alle eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessclubs, sauna's, seksinrichtingen en coffeeshops worden gesloten. De maatregelen inzake scholen en kinderopvang worden vanwege de noodzakelijke uitzonderingen voor kinderen van ouders met vitale beroepen in nauw overleg met de sector bepaald en zijn daarom niet in deze noodverordening opgenomen. Indien nodig kan de (waarnemend) voorzitter van de veiligheidsregio in concrete gevallen optreden.

Eet- en drinkgelegenheden (onderdeel a) is een brede omschrijving die duidt op gelegenheden waar ter plaatse de daar gekochte spijzen en dranken genuttigd kunnen worden. De ratio achter dit verbod is dat voorkomen moet worden dat te veel mensen in een naar zijn aard beperkte ruimte gedurende enige tijd bij elkaar zijn, om zo besmettingsgevaar te beperken. Dit betekent dat ook eet- en drinkgelegenheden van (woon-)winkels, shoppingcenters, grote supermarkten of andere winkels moeten sluiten. Inrichtingen waar niet langer ter plaatse eten of drinken wordt verkocht en genuttigd, kunnen openblijven. Dat geldt ook voor afhaallocaties zonder zitgelegenheid, zoals snackbars en markten.

Het verbod geldt niet voor supermarkten (winkels die eten en drinken verkopen dat niet vers bereid wordt). Onder eet- en drinkgelegenheden worden voorts niet begrepen bedrijfskantines, bedrijfscatering en eetgelegenheden in hotels ten behoeve van hotelgasten.

Ook sauna's vallen onder het verbod (onderdeel c), omdat dit een plek is waar naar zijn aard veel personen in een beperkte ruimte samenkomen. Onder sauna's wordt mede begrepen andere vormen van wellness zoals een Turks stoombad, hammam, beauty farms, thermale baden, badhuizen, spa's et cetera. Een deel van deze vormen van saunarecreatie valt bovendien onder zwembaden. Ook vergelijkbare wellness-voorzieningen bij hotels of andere recreatieve voorzieningen.

Het verbod in onderdeel d ziet op seksinrichtingen en seksbioscopen. Daaronder valt ook raamprostitutie.

Ook het openhouden van coffeeshops is verboden, behalve als afhaallocatie (onderdeel e). In dat geval dient de duur van het verblijf zoveel mogelijk beperkt te worden.

Artikel 3

Dit artikel maakt duidelijk dat iedereen verplicht is om bevoegd gegeven aanwijzingen ter uitvoering van deze verordening onmiddellijk op te volgen. Het overtreden van deze verordening, inclusief het niet opvolgen van aanwijzingen, is als overtreding strafbaar gesteld in artikel 443 van het Wetboek van Strafrecht. Dit wordt bestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 4

Op basis van de Politiewet 2012 en de Wet veiligheidsregio's treden de politie en de Koninklijke marechaussee op ter handhaving van deze verordening. Daarnaast worden in artikel 4 toezichthouders aangewezen ten behoeve van de bestuursrechtelijke handhaving van deze verordening.

Artikel 5

Deze verordening wordt bekendgemaakt door plaatsing op de website van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Zo spoedig mogelijk na de bekendmaking wordt er op de website van de deelnemende gemeenten een link naar de noodverordening gezet en wordt de noodverordening gepubliceerd in de gemeentebladen van de betrokken gemeenten.

Het kabinet heeft aangekondigd dat de maatregelen die zijn opgenomen in artikel 2 van deze verordening in beginsel gelden tot en met maandag 6 april 2020. Indien de maatregelen niet langer noodzakelijk zijn, zal deze verordening zo spoedig mogelijk worden ingetrokken.